

A gombák joga az ökoszisztéma védelme

Clara Fernandez Saralegui

DOI: 10.14267/VILPOL2024.02.14

Számos kutatást végeztek, végeznek a Los Cedros biológiai rezervátumban, amely Ecuador északnyugati részén, Imbabura tartományban található. A rezervátum 1000 és 2700 méter közötti magasságban fekszik, négy folyó szeli át.

Kulcsszavak: ökoszisztéma, biodiverzitás, környezetvédelem

A szándék, hogy megvédjék az itteni élővilág, ökoszisztéma maradék forrásait, tartalékait nemcsak a tudományos kutatók, hanem az önkéntesek és az állampolgárok részéről is megmutatkozik. Ez nemcsak a terület erdőirtásának megállítására korlátozódik, hanem a madarak, jaguárok, majmok, hüllők, kételtűek, orchideák és számtalan gomba élőhelyének védelmére is.

2017-ben az ecuadori kormány 2,9 hektárnyi területen jelentett be új bányászati kitermelési koncessziókat. A rezervátum hivatalos honlapja szerint napjainkban e tevékenység 300%-os növekedését prognosztizálják, ami veszélyezteti a területen élő élővilág nyugalomát, biológiai sokféleségét. Azonban a külföldi bányavállalatok, mint például a Cornerstone Capital Resources engedélyt kaptak arra, hogy a nemzeti ENAMI vállalattal együttműködve aranyat bányásszanak, annak ellenére, hogy ez közvetlenül sérti Ecuador törvényeit, beleértve a természethez való jogokat is.

Az alkotmánybíróság azonban 2021-ben, sokévi huzavona után úgy döntött, hogy a Los Cedros rezervátumot meg kell védeni a természet és a közösségek jogait veszélyeztető tevékenységektől. A területet, ahol a *Psilocybe Stametsii* új varázsgomba fajt megtalálták, amit a legendás Paul Stamets tiszteletére nevezték el, aki a világ leghíresebb mikológusa és több, mint 50 éve kutat ezen a területen. A gomba alapvető fontosságú az élővilág és az ember számára, például a penicillint és más pszichotróp anyagokat gombákból nyerik. A növényi sejtek között szimbiózis-katalizátorként működnek, és úgy vélik, hogy az éghajlati katasztrófák után a gombák előbb népesítették be a Földet, mint a növények. Az élet teljes hálóját ők kötik össze. Egyeseket megmentenek, másokat nem, és a tudomány még csak most kezdi felfedezni jelentőségüket.

A gombák nem növények vagy állatok, hanem külön faj, amelyek saját birodalmat alkotnak. A micélium a gomba valódi teste; szétterjed a talajban, a fába is behatol, mindenből táplálkozik, amit talál. A gombák ráadásul azért is szokatlanok, mert rendkívül jól összekapcsolt hálózatot alkotnak. Ezeknek a kapcsolatoknak a feltárásában még mindig sok a bizonytalanság, és a felfedezések napjainkban is mindig újabb felfedezésekhez vezetnek.

A gombák nagy túlélők; úgy fejlődtek, hogy halálosak legyenek ellenségeikkel szemben. A feltételezett 5 millió gombafajnak még az 1%-a sem ismert. A mikrobiológusok célja, hogy megértsék a hasznos gombákat, amelyek segítenek javítani az emberi életminőséget. A gombák birodalma létfontosságú funkciókat tölt be az ökoszisztémákban a környezet és az emberi szervezet számára is.

Összefoglalva, a gombák különböző formájúak, méretűek és fajúak, változatos körülmények között fejlődnek és a tudomány, mikrobiológia számára végtelen sok kísérletezési lehetőséget adnak. Bebizonyosodott, hogy a gombák képesek komplex molekulákat lebontani és hozzájárulnak a bolygót befolyásoló biogeokémiai ciklusokhoz is. Javíthatják a talaj pH-értékét, lebontják a szénhidrogén-szennyező anyagokat, antibiotikumokat, környezetbarát szappanokat, aromákat állíthatnak elő, sőt, még az immunrendszert is erősíthetik. Védelmük globális közjó.

